

dygtig skovdrift, som både varetager økonomiske, økologiske og sociale hensyn.

De første internationale aftaler om bæredygtig skovdrift blev vedtaget på FN's konference for Miljø og Udvikling (United Nations Conference on Environment and Development) i Rio de Janeiro i 1992. På denne konference vedtog man også konventionen om biologisk mangfoldighed. FN har påtaget sig ansvaret for den globale opfølgning siden Rio-mødet, senest i FN's Mellemstatslige Skovforum (United Nations Forum on Forests) og de forskellige komiteer under konventionen om biologisk mangfoldighed. Den foreløbige kulmination på indsatsen for verdens skove fandt sted på Verdenstopmødet i Johannesburg i 2002 om Bæredygtig Udvikling (United Nations World Summit on Sustainable Development). Her vedtog man bl.a. at prioritere behovet for at forstærke landenes politiske forpligtelse til at udføre bæredygtig skovdrift højt.

I Europa har der været afholdt ministerkonferencer om bæredygtig skovdrift (Ministerial Conference on the Protection of Forests in Europe) i Helsinki (1993), Lissabon (1998) og Wien (2003). I 1998 vedtog man en fælles EF-skovbrugsstrategi med hovedvægt på bæredygtig skovdrift (EF-Tidende 26.2.1999, C 56/1).

Disse internationale aftaler og forpligtelser, herunder målet om bæredygtig skovdrift, er indarbejdet i Danmarks strategier og handlingsplaner for skovpolitik, bl.a. i det nationale skovprogram (Skov- og Naturstyrelsen, juni 2002), de danske retningslinier for bæredygtig skovdrift på ejendomsniveau (bilag 2 til det nationale skovprogram 2002), som er nærmere beskrevet i punkt 1.2.4, og naturskovsstrategien (Skov- og Naturstyrelsen, 1994).

Med forslaget til ny skovlov bliver målet om bæredygtig skovdrift indarbejdet i dansk lov. Dermed tages endnu et skridt i retning af at sætte bæredygtighed og sektorintegration øverst på den skovpolitiske dagsorden. Også i forslagets enkelte bestemmelser er der fulgt op på væsentlige internationale forpligtelser og anbefalinger, der falder indenfor skovlovens rammer. Det gælder ikke mindst for de forpligtelser, der er fastlagt i dele af fuglebeskyttelsesdirektivet og habitatdirektivet, som er nærmere beskrevet i de almindelige bemærkninger punkt 2.3 og 4.1.

1.2.4 Retningslinier for bæredygtig skovdrift

Et af forslagets væsentligste virkemidler er at omsætte målet om bæredygtig skovdrift til praktisk skovdrift. Bestræbelserne herpå blev indledt i starten af 90'erne som opfølgning på de såkaldte skovprincipper vedtaget på FN's miljøkonference i Rio i 1992

(UNCED). I de forløbne ca. 10 år har dette arbejde resulteret i, at der er blevet udarbejdet retningslinier og indikatorer på forskellige niveauer.

I 2001 blev der opnået enighed om et sæt frivillige retningslinier for bæredygtig skovdrift på ejendomsniveau mellem skovbrugets organisationer, træindustrien, brugerorganisationer, grønne organisationer, faglige organisationer, uddannelses- og forskningsinstitutioner og offentlige myndigheder (bilag 2 til det nationale skovprogram 2002). Retningslinierne er baseret på de paneuropæiske retningslinier, som er udsprunget af deklARATIONERNE fra de paneuropæiske ministerkonferencer om skove (Ministerial Conference on the Protection of Forests in Europe, 1993, 1998, 2003). De danske retningslinier, som baserer sig på, at skovene drives efter naturnære principper, er:

- 1) Sikring af produktionen og dyrkningsgrundlaget.
- 2) Opbygning af et bredt og stabilt udbud af forskellige produkter.
- 3) Anvendelse af lokalitetstilpassede træarter og provenienser.
- 4) Fremme af træartsblandinger.
- 5) Fremme af naturlig foryngelse m.m.
- 6) Forbedring af skovstrukturene inkl. skovbryn.
- 7) Økologisk og biologisk plantebeskyttelse.
- 8) Økosystemtilpasset vildtpleje.
- 9) Økosystemtilpasset skovteknik.
- 10) Registrering, planlægning, information og uddannelse.
- 11) Særlige tiltag til fremme og sikring af den biologiske mangfoldighed.
- 12) Sikring og forbedring af særlige skovfunktioner.
- 13) Særlige intensive driftsformer.

Med disse retningslinier har dansk skovbrug opnået en fælles referenceramme for forvaltningen af de danske skove. Og dansk skovpolitik har taget et væsentligt skridt i bæredygtig retning.

Retningslinierne er et frivilligt praktisk redskab for den skovejer, der ønsker at drive sin skov bæredygtigt, hvorfor det er væsentligt at formidle kendskabet til dem. Det er herefter op til den enkelte skovejer, om han vil bruge dem på sin ejendom, men det forventes, at retningslinierne med tiden vil blive grundlaget for forvaltningen af de danske skove.

1.2.5. Statsskovene

Staten ejer ca. 23% af skovarealet i Danmark. Heraf ejer Miljøministeriet langt hovedparten (herefter omtalt som statsskovene). En meget stor del af statsskovene er opstået ved tilplantning af - med tidens syn - uproduktive og unyttige heder og sandflugtstruede klitarealer i det 19. og 20. århundrede. På disse vin-